
Sprawozdanie z realizacji:

I. Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za 2018 rok

II. Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii za rok 2018

Podstawa prawna :

I. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r. poz. 2137 z późn. zm.).

Uchwała Nr VII/115/2017 z dnia 28 grudnia 2017 roku – w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2018 rok. Na realizację zaplanowano **190.000,00 zł**.

Zadania wynikają z treści art. 4¹ cyt. ustawy

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowych , a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 4) wspomaganie działań instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie centrów integracji społecznej.

II. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2018 r. poz. 1030 z późn. zm.).

Uchwała Nr IX/111/2015 z dnia 29 grudnia 2015 roku – Gminny program przeciwdziałania narkomanii na lata 2016 – 2020. Na realizację zaplanowano **26.499,32 zł.**

Cele Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii:

- 1) stworzenie lokalnego systemu działań profilaktycznych adekwatnych do istniejącej na terenie gminy skali potencjalnego zagrożenia narkomanią i redukcji czynników prowadzących do uzależnienia,
- 2) uświadomienie i pozyskanie społeczeństwa do zasadności prowadzonych kampanii i przedsięwzięć edukacyjnych oraz profilaktycznych w przedmiocie uzależniania od środków odurzających i narkotyków,
- 3) kształtowanie racjonalnych postaw wobec narkotyków i innych substancji uzależniających wśród dzieci, młodzieży i dorosłych,
- 4) zwiększenie dostępności pomocy psychologiczno – terapeutycznej dla osób zagrożonych narkomanią i uzależnionych od narkotyków.

Źródłem finansowania zadań zapisanych w/w gminnych programach są środki finansowe budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (zwaną dalej Gminną Komisją lub GKRPA) są przeszkoleni w zakresie profilaktyki alkoholowej oraz innych uzależnień.

Obecnie Gminna Komisja liczy 7 osób przeszkolonych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, z zakresu narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy.

Zgodnie z zaleceniem Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, osoby realizujące zadania z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii oraz przemocy, zobowiązani są do podnoszenia swoich kwalifikacji. W ubiegłym roku zorganizowano szkolenia:

1. Szkolenie w zakresie pracy z rodziną z problemem alkoholowym i przemocy.
2. Dialog motywujący – podejścia i metody skutecznej motywacji w pracy z osobą uzależnioną od alkoholu.
3. Funkcja Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego, motywowanie do leczenia.
4. Odpowiedzialna sprzedaż napojów alkoholowych, obowiązujące przepisy prawa związane ze sprzedażą oraz kontrolą sprzedaży.

W w/w szkoleniach uczestniczyli Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

W szkoleniu dotyczącym odpowiedzialnej sprzedaży napojów alkoholowych, udział wzięli członkowie GKRPA oraz przedsiębiorcy sprzedający i podający napoje alkoholowe na terenie Gminy Dobrcz i pracownicy tych punktów.

Koszt: 3 800,00 zł

Posiedzenia Komisji odbywają się w pierwszy i trzeci poniedziałek miesiąca, w godz. 16.00 – 18.00. Za udział w posiedzeniu przysługiwało się wynagrodzenie w wysokości: 180,00 zł brutto dla Przewodniczącego Komisji, dla Sekretarza Komisji w wysokości: 160,00 zł brutto oraz dla Członka Komisji w wysokości: 140,00 zł brutto.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- założyła 13 nowych spraw w związku ze zgłoszeniami instytucji i służb społecznych oraz indywidualnych osób - wniosek może złożyć każdy – członek rodziny, instytucja (np. GOPS, szkoła, zakład pracy itp.),
- Komisja zaprasza osobę, której dotyczy wniosek na rozmowę mającą m.in. na celu zmotywowanie do podjęcia leczenia,
- jeżeli wszystkie źródła potwierdzają występowanie problemu alkoholowego, a osoba nie wyrazi chęci dobrowolnego podjęcia leczenia, sprawa kierowana jest do Sądu Rejonowego w Bydgoszczy,
- Sąd rozpatruje wniosek, wydając postanowienie w przedmiocie uzależnienia.

Gminna Komisja zaopiniowała 4 wnioski odnośnie wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Koszt wynagrodzenia członków Komisji od I – XII 2018 r. wyniósł – **20.140,00 zł.**

W poszczególnych miesiącach liczba odbytych posiedzeń przedstawia poniżej tabela:

<i>Miesiąc</i>	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Razem
<i>Liczba posiedzeń</i>	3	2	3	2	3	2	3	2	2	2	2	2	28

Na przestrzeni 2018 roku Komisja wystosowała wezwania dla 88 osób, wobec których zachodziło podejrzenie o nadużywanie alkoholu. Podczas dyżurów przyjęto 35 osób.

W przypadku braku u osoby uzależnionej motywacji do podjęcia leczenia odwykowego GKRPA podejmuje kolejne działania, a mianowicie:

- skierowanie na badanie przez biegłego, w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia – w 2018 r. skierowano 8 osób na badania,

Koszt: 3 040,00 zł

- złożenie wniosku w Sądzie Rejonowym wraz z odpowiednią dokumentacją w celu wydania wyroku.

W 2018 roku skierowano 8 wniosków do Sądu o przymusowe leczenie uzależnienia.

Zadanie: zwiększenie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu

PUNKT KONSULTACYJNO - PORADNICZY zwany dalej Punktem Konsultacyjnym działa na terenie Gminy Dobrcz od 1992 roku. Jest on pomostem, który łączy mieszkańców danego terenu, na którym nie ma profesjonalnej oferty terapeutycznej, z zakładami leczenia odwykowego. Z Punktu korzystają również wszyscy mieszkańcy gminy wymagający pomocy specjalistycznej w trudnych sytuacjach życiowych.

Główne zadania Punktu. to:

- informowanie o możliwościach podjęcia leczenia w placówkach terapii uzależnień,
- motywowanie osób uzależnionych i współuzależnionych do podjęcia leczenia w placówkach terapii uzależnień,
- udzielanie wsparcia pacjentom po zakończonym leczeniu odwykowym,
- uruchomienie interwencji, za zgodą osoby doznającej przemocy, w przypadku rozpoznania zjawiska przemocy domowej,
- udzielanie członkom rodzin dotkniętych przemocą porad prawnych i pomocy w kierowaniu spraw o znęcanie, alimentację itp. do Prokuratury i Sądu Rejonowego w Bydgoszczy,
- informowanie o miejscach, gdzie członkowie rodzin (ofiary przemocy) mogą uzyskać schronienie, pomoc materialną itp.,
- informowanie o możliwości pomocy i kompetencji poszczególnych służb z terenu gminy i innych instytucji, które mogą zaangażować się w profesjonalną, systemową pomoc dla osoby uzależnionej i jej rodziny,
- udzielanie pomocy psychologicznej w trudnych sytuacjach życiowych.

W 2018 roku Terapeuta do spraw uzależnień przyjmował interesantów w każdy piątek od godz. 16.00 – 19.00. W okresie od I - XII 2018 roku udzielono **65 konsultacji i sesji dla 21 osób**. Beneficjentami były osoby nadużywające alkoholu z diagnozą w kierunku zespołu uzależnienia od alkoholu – 11 osób, osoby związane z osobami uzależnionymi (partnerzy bądź dorosłe dzieci osób uzależnionych) 8 osób. Dla porównania w 2017r. udzielono 77 konsultacji. Koszt wykonania usług w roku 2018 wyniósł – **6 545,00 zł**.

W ramach Punktu Konsultacyjno – Poradniczego w Dobrczu zatrudniony jest również certyfikowany Specjalista przeciwdziałania przemocy w rodzinie, którego zasadniczym zadaniem jest **udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy**

psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Interesanci przyjmowani są w każdą środę, w godz. 16.30 – 19.30.

W ramach powyższych działań w Punkcie udzielono 108 konsultacji (w 2017 roku 132 konsultacje). Porad udzielono ofiarom przemocy w rodzinie, rodzicom z problemami wychowawczymi z dziećmi oraz mieszkańcom gminy.

Koszt zatrudnienia w roku 2018 wyniósł: 9.000,00 zł.

Zatrudniony Psycholog przyjmował w każdy wtorek wszystkich, którzy potrzebowali pomocy psychologicznej, udzielił 151 porad. Najczęstsze trudności, z którymi zgłaszają się klienci to:

- przemoc fizyczna i psychiczna w rodzinie, rozpad więzi emocjonalnych, zaburzenia w systemie porozumiewania się członków rodziny,
- problemy związane z chorobą alkoholową, problemy współuzależnienia, motywacja do podjęcia leczenia odwykowego, problemy wychowawcze, trudności szkolne dzieci, symptomy niedostosowania społecznego,
- sytuacje konfliktowe w rodzinach,
- symptomy zaburzeń osobowości, symptomy zachowań nerwicowych, obniżenie nastroju, przebywanie w długotrwałym stresie,
- problemy rozwojowe dzieci i młodzieży.

Jak z powyższego wynika mieszkańcy potrzebują wsparcia i specjalistycznej pomocy.

Koszt zatrudnienia Psychologa wyniósł: 8 820,00 zł, w ramach zadań przeciwdziałania narkomanii.

Ze względu na zgłaszane potrzeby przez mieszkańców, zatrudniono Psychiatrów, którzy w roku 2018 udzielili 111 konsultacji.

Koszt wyniósł: 10 200,00,00 zł

Dla Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dobrczu zakupiono niezbędne materiały do pracy w Punkcie oraz pokryto koszty utrzymania jak: energia elektryczna, zużycie wody, ścieki, sprzątanie, naprawy, materiały biurowe, zakup tablicy informacyjnej itp.).

Łączny koszt wyniósł: 6 161,35 zł

Zadanie: Profilaktyczna działalność informacyjna i edukacyjna, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

Zajęcia profilaktyczno - wychowawcze realizowane są w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

Corocznie, w ramach profilaktyki pierwszorzędowej adresowanej do ogółu dzieci i młodzieży mającej na celu promocję zdrowego stylu życia organizowane są dla wszystkich uczniów szkół z terenu Gminy Dobrcz koncerty profilaktyczne, warsztaty profilaktyczne, realizowane są również programy profilaktyczne.

W 2018 roku zrealizowano:

- 1) Dzień Bezpiecznego Internetu w Szkole Podstawowej w Dobrczu - profilaktyka zagrożeń związanych z niewłaściwym korzystaniem z Internetu, pogłębianie świadomości uczniów w celu unikania uzależnień i ryzykownych sytuacji związanych z korzystaniem z Internetu, rozmowy wychowawcze z uczniami „Czy da się żyć bez nowych technologii”.

Koszt: 359,47 zł

- 2) Koncert profilaktyczny pn. „Wolności oddać nie umiem”. Musical prowadzony był przez znanego wokalistę Gabriela Fleszara. W spektaklu uczestniczyło 360 uczniów klas VII szkół podstawowych oraz gimnazjów wszystkich szkół z terenu Gminy Dobrcz.

Koszt: 5 640,00 zł

- 3) Warsztaty wzmacniające umiejętności wychowawcze rodziców, uczące jak motywować dzieci do zmiany zachowań. W spotkaniach uczestniczyło 15 rodziców uczniów Szkoły Podstawowej w Strzelcach Górnych oraz Szkoły Podstawowej w Kozielcu.

Koszt: 1 300,00 zł

- 4) Zakupiono pakiet materiałów dotyczących kampanii: Dopalacze – powiedz stop!, w skład pakietu wchodziły plakaty, ulotki oraz informatory dla uczniów, rodziców oraz nauczycieli szkół z terenu Gminy Dobrcz.

Koszt: 2 460,00 zł

- 5) Koncert poświęcony profilaktyce uzależnień, pt. „Przeboje mistrzów muzyki polskiej – muzyka, która nas łączy przeciw przemocy, agresji i uzależnieniom. W koncercie udział wzięło 446 uczniów ze Szkół Podstawowych w Wudzynie oraz Kotomierzu.

Koszt: 900,00 zł

- 6) Dofinansowano wyjazd dzieci i młodzieży Szkoły Podstawowej w Wudzynie na przedstawienie teatralne o tematyce profilaktycznej. W wyjeździe uczestniczyło 45 uczniów.

Koszt: 400,00 zł

- 7) Szkoła Podstawowa w Kozielcu zorganizowała Piknik Profilaktyczny dla rodziców, uczniów i mieszkańców. Celem Pikniku było ukazanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego. W imprezie udział wzięło 200 osób.

Koszt: 3 050,00 zł

- 8) Warsztaty profilaktyczne pt. „Ja w grupie rówieśniczej. Bezpieczne relacje” dla uczniów klas IV Szkoły Podstawowej w Dobrczu, „Ja w grupie rówieśniczej. Motywacja” dla klas II Gimnazjum Zespołu Szkół w Kotomierzu oraz spotkanie dla rodziców uczniów Zespołu Szkół w Borównie, pt. „Uzależnienia behawioralne: internet, komputer, komórka, gry ... zagrożenia w sieci – jak nauczyć dzieci/ młodzież ochrony własnego wizerunku?”

Koszt: 1 380,00 zł

- 9) Szkoła Podstawowa w Dobrczu zorganizowała Piknik Rodzinny, podczas którego zostały zrealizowane cele profilaktyczno – wychowawcze, takie jak podkreślenie wartości wspólnej zabawy, integracja społeczności szkolnej, umacnianie więzi rodzinnych, ukazanie ciekawych form spędzania czasu wolnego bez komputera, telefonu komórkowego czy Internetu. W Pikniku udział wzięło 280 uczniów oraz 120 rodziców.

Koszt : 1 750,63 zł

- 10) Warsztaty profilaktyczne pt. „Ja w grupie rówieśniczej. Komunikacja”, które odbyły się w Zespole Szkół w Borównie. Spotkania zorganizowane zostały dla klas V oraz VII.

Koszt : 1 350,00 zł

- 11) Cykl zajęć warsztatowych edukacyjno – profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom pn. „W kręgu schematów”, dla uczniów klas VII, VIII szkół podstawowych oraz II klas gimnazjów. Zajęcia miały na celu ukazanie procesu rozwoju uzależnienia od narkotyków i innych substancji psychoaktywnych. W warsztatach uczestniczyło 262 uczniów Szkół Podstawowych w Dobrczu, Kotomierzu, Strzelcach Górnych oraz Zespołu Szkół w Borównie.

Koszt : 2 184,00 zł

- 12) Tydzień profilaktyki – kształtowanie pozytywnych postaw rówieśniczych, tydzień o szeroko rozumianej tematyce profilaktycznej i zdrowotnej. W zajęciach wzięło udział ok 300 uczniów Szkoły Podstawowej w Dobrczu.

Koszt : 2 207,47 zł

- 13) Zorganizowano cykl spotkań informacyjno – edukacyjnych dla dzieci i młodzieży klas VII, VIII szkół podstawowych oraz III klas gimnazjów z terenu Gminy Dobrcz o tematyce „Przestępczość nieletnich”, w tym konsekwencje prawne, ustawa

o postępowaniu w sprawach nieletnich, skutki prawne posiadania, sprzedaży oraz zażywania środków psychoaktywnych – dopalaczy. W zajęciach uczestniczyło 355 uczniów.

Koszt : 1 800,00 zł

- 14) W roku 2018 odbyło się 8 spektakli teatralnych o tematyce profilaktycznej, które obejrzeli uczniowie wszystkich szkół z terenu Gminy Dobrcz.

Koszt : 4 850,00 zł

- 15) W czasie ferii zimowych we wszystkich szkołach odbywały się zajęcia pozalekcyjne, podczas których realizowano programy profilaktyczno-wychowawcze min. takie jak „Spójrz inaczej”, „Unplugged” „Przyjaciele ZIPPIEGO”, „Elementarz II – Program Siedmiu Kroków”. Programy te rekomendowane są przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Realizację programów profilaktycznych zgodnie z przedstawionym harmonogramem, uatrakcyjniono wyjazdami do kina, basenu, na lodowisko itp.

Koszt : 14 392,98 zł

Profilaktyka pierwszorzędowa - adresowana jest do ogółu dzieci i młodzieży i ma na celu promocję zdrowego stylu życia oraz opóźnianie wieku inicjacji (np. alkoholowej, seksualnej), która stanowi rodzaj „szczepionki” dla osób zdrowych, zwiększając ich odporność na oddziaływanie niekorzystnych czynników ryzyka. Terenem realizacji wczesnych działań profilaktycznych jest głównie szkoła. Są to działania nastawione na przekazywanie informacji o konsekwencjach podejmowanych zachowań ryzykownych oraz na kształtowaniu ważnych umiejętności psychospołecznych, tj. radzenia sobie ze stresem, opierania się presji grupy rówieśniczej, rozwiązywania konfliktów itp.

Zajęcia profilaktyczno - wychowawcze oraz zajęcia socjoterapeutyczne prowadzone są także podczas pozalekcyjnych zajęć sportowych zgodnie z przedstawionym programem oraz w czasie wyjazdów na obozy sportowe.

W 2018 roku zorganizowano wypoczynek letni dla dzieci z rodzin będących w sytuacjach kryzysowych:

- na przełomie czerwca i lipca zorganizowano obóz zuchowo – harcerski w Krówce Leśnej. Podczas obozu zrealizowano program zajęć profilaktycznych. Wykorzystano elementy programu profilaktyczno – wychowawczego „Spójrz inaczej” oraz „Tak i Nie”. Zajęcia pomogły zwiększyć wiedzę dzieci i młodzieży na temat zdrowia psychicznego i fizycznego. Wsparły rozwój sfery emocjonalnej. Zwrócono również uwagę na sposoby

spędzania czasu wolnego bez Internetu, mediów społecznościowych, a także wszelkich technik informacyjnych.

Koszt : 12 348,00

- Obóz sportowy w Okoninach Nadjeziornych, podczas którego zrealizowany został program profilaktyczny. Tematyka zajęć była następująca: zabawy ukazujące w jaki sposób funkcjonuje mechanizm uzależnienia, szkodliwość palenia papierosów, komunikacja międzyludzka, skuteczne odmawianie. W obozie sportowym uczestniczyło 10 osób.

Koszt : 15 060,00

- realizacja programu profilaktycznego „Elementarz II – Program Siedmiu Kroków” podczas obozu sportowego organizowanego przez Gminny Ludowy Klub Sportowy w Dobrczu w Ośrodku Sportu i Rekreacji w Wągrowcu. Program obejmował tematy takie jak: dostarczanie podstawowych wiadomości o papierosach, alkoholu, narkotykach i innych substancjach odurzających, nadużywanie substancji chemicznych oraz alkoholu, uzależnienie, sztuka odmawiania, prowadzenie zdrowego trybu życia. Programem objęci zostali uczniowie klas VI i młodsi – ogółem 20 uczniów.

Koszt : 9 500,00

- zajęcia socjoterapeutyczne przeprowadzone w ramach programu profilaktycznego dla dzieci i młodzieży ULKS „Zryw” Dobrcz. Zajęcia odbyły się w miesiącu lipcu. Tematyką zajęć było: ukazanie jak funkcjonuje mechanizm uzależnienia, trudności w komunikowaniu się, nabywanie umiejętności odmawiania. W zajęciach uczestniczyło 34 uczniów. Ponadto, podczas obozu sportowego zrealizowano zajęcia z zakresu wiedzy na temat zażywania środków psychoaktywnych oraz nadużywania alkoholu, w których uczestniczyło 15 osób.

Koszt : 4 500,00

Koszt wypoczynku letniego w ramach realizacji programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych wyniósł: **41 408,00**.

Zadanie: Wspomaganie działań instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych:

Dofinansowano zakup materiałów dla dzieci oraz mieszkańców gminy biorących udział w konkursach, wspólnych zabaw integracyjnych podczas imprez i festynów sołeckich.

Koszt: 1 479,08 zł

Udzielona została dotacja w ramach porozumienia realizacji „Niebieska Linia” – Pogotowie dla Ofiar Przemocy w rodzinie, telefon zaufania w wys. **561,25 zł**

ZESTAWIENIE ZBIORCZE:

Wpływ środków finansowych z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych –

164 566,95 zł.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r. na realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii wydatkowano: 16 784,00 zł. tj. 63,34 % planowanego budżetu.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r. na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wydatkowano: 138 395,23 zł tj. 72,84 % planowanego budżetu.

Razem wydatkowano kwotę: **155 179,23 zł.**

Sporządził:

Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

w Gminie Dobrez

Lechosław Brzozowski

Pełnomocnik Wójta Gminy
ds. Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych
mgr Lechosław Brzozowski